אם אינו ענין לחוץ לזמנו תנהו לענין חוץ

למקומו ומיעט רחמנא גבי נותר יואוכליו עונו

ישא למעומי חוץ למקומו ואימא ואוכליו

עונו ישא זהו חוץ למקומו ולמעומי נותר

מכרת מסתברא נותר הוה ליה לאוקמי

בכרת למגמר עון עון לחוץ לזמנו דדמי

ליה בז"ב אדרבה חוץ למקומו הוה ליה

לאוקמי בכרת למגמר עון עון לחוץ לזמנו

דדמי ליה במקד"ש אלא אמר רבי יוחנן

⁶⁾תני זבדי בר לוי אתיא קודש קודש כתיב הכא ⁽⁶⁾ יאת קדש ה' חילל ונכרתה וכתיב

התם 'ושרפת את הנותר באש וגו' מה

להלן נותר אף כאן נותר ומיעם רחמנא

גבי נותר ואוכליו עונו ישא למעומי חוץ

למקומו מכרת ומאי חזית דקרא אריכא בחוץ

לזמנו ושלישי דפרשת קדושים תהיו חוץ

למקומו איפוך אנא מסתברא אריכא בחוץ

לזמנו דגמר עון עון מנותר דדמי ליה בז"ב

אדרכה אריכא בחוץ למקומו ושלישי דקדושים

תהיו בחוץ לזמנו משום דדמי ליה סמכיה

וקא ממעם ליה אלא אמר רבא כולהו מקרא

אריכא אתיין דכתיב יהאכל יאכל יאבשתי

אכילות הכתוב מדבר אחד אכילת אדם ואחד

אכילת מזבח @מבשר זבח שלמיו שמה שלמים

מפגלין ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין ישלישי זה חוץ לזמנו לא ירצה ⊙כהרצאת

כשר כן הרצאת פסול ומה הרצאת כשר

עד שיקריבו כל מתיריו יאף הרצאת פסול

ער שיקריבו כל מתיריו המקריב יבהקרבה

הוא נפסל דואינו נפסל בשלישי אותו בזבח

הכתוב מדבר ואינו מדבר בכהן או לא יחשב

יג: מנחות יו. חולין פא:ן, ג) עי לקמן מד., ד) לקמן לח. מנחות פג., ש) [לקמן מכ: מנחות מו:],

ו) לקמן כט. תורת כהנים צו

פרש׳ ח ה״א, ז) שמות כח לח,

ת) לקמן דף מד.

הגהות הב"ח

(מ) גמ' כמיב הכל בי לת וכו׳

(a) גמ" נמינ הכם כי חת וכר
לת הנותר בלש כי קדש הוא
מה להלן: (ב) רש"י ד"ה לל
יכלה וכר משמע דאזריקה קאי
לל: (ג) ד"ה בהקרבה וכר יליף

רבפסול מחשבה: (ד) ד"

אותו וכו׳ כלומר שלא כל״ל

המו אב מיי פרק

מהלכום פחה"מ נההנכות פסוף ת הכנה ב סמג לאוין שלו: קשו ג מיי' פי"ח שם הלכה מו: קיז ד מיי׳ פי״ג שם הלכה ג:

תורה אור השלם

ו. ואכליו עונו ישא כי את לֶדֶשׁ יְהֹוָה חִלֵּל וְנִבְרְתָה הַנֶּפֶּשׁ קרש יווףה העל הגברתה הבשש ההוא מעפיק: ויקרא יט, ח 2. וְאִם יַּנְתָר מִבְּשֶׁר הַמִּלְאִים וּמִן הַלֶּחֶם עַד הַבּקָר וְשְׂרְפְּתְ אֶת הַנּוֹתֶר בְּאֵשׁ לֹא יַאֲכֵל בְּי לְדֶשׁ הוּא: שמות כט, לד 3. וְאָם הַאָּבֹל יַאָבֵל מִבְּשַׁר וְאָם וַאָּבְּל זֵאָבְל מִבְּשׁוּ זֶבְּח שְׁלְנִשִּׁי לֹא זְרָצֶה הַפְּּלְרִיב אתוֹ לֹא זַחְשַׁב לֹוֹ בְּנִיךְ הַבְּשְׁוֹ לֹא זַחְשַׁב לוֹ פְּגוּל זִיְדְיָה וְתַנְּפֶשׁ הְאַכְּלֶת לוֹ פְּגוּל זִיְדְיָה וְתַנְּפֶשׁ הְאַכְלֶת ממנו עונה תשא:

ויקרא ז, יח

מוסף רש"י

מה שלמים מפגלין. את הנסכים שאם מישב בזבח אף הנסכים מפוגלין ומשם הכי יליף משלמים דעיקר פיגול בהו כתיב (לקפון צח.) או: שהמודה מפגלת את הלחם, ומתפגלין עלמן אם מת הכחס, ותתפגין ענתן חם חישב בהן, דעיקר פיגול בשלמים כתיב: אף כל מפגליך. כגון זכחי שלמי לצור מפגלין את שמי הלחס (מנחות פג.) לא ירצה. פיגול הוא לא ירלה, וכתיב בכשר פיגול הוח מה ירנה, ולחיב בכשר (ויקרא כב) ירלה לקרבן אשה (שם הו) בהדצאת כשר כן הרצאת פסול. הרלאה כתיבה בפיגול, נאמר לא ירלה בפיגול, ונאמר בכשר מיום השמיני והלאה ירלה, בכשר מיום השמיני והלאה ירלה, כהרלאת כשר כך הרלאת פיגול, מה הרלאת כשר עד שיקרבו כל מתיריו בכשרות, אף הרלאת פיגול עד שיקרבו כל מתירין או בפיגול או בכשרות (פטחים טא:) עד שיקריבו כל מתיריו. שתיכלנה שיקריבו כל מתיריו. שתיכננה עצודותיו (קפום מב.) אף הרצאת פסול עד שיקריבו כל מתיריו. לא מחייבין כרת על אכילת פסול עד שיקרבו כל מתירין (כאותה) [כאותה] עבודה שהוא מתפגל בה (מנחות טו:). דהיינו ארבע עבודות בלא פסול מחשבה

שימה מקובצת

י ולמעומי נותר מכרת. פ״ה דס״ד דאית ביה כרת מדכתיב

דחית ביה כרת מדכתיב (והנפש ההיא) [עונו ישא] גבי פיגול, דנהי דע״כ לא איירי בנותר מדכתיב לא ירלה מ"מ אין מקרא יולא מידי פשוטו והייתי אומר דהכרת קאי אנוסר ולא ירצה אחוץ למקומו, לכך סנותר זגח ירנה מחוץ נמקומו, נכך א'טמין ואוכליו למעוטי נותר מכרת (מהר־º:): מסתברא נותר הוה ליה לאוקמי בכרת. פרש"י כו'. ולא נהירא חדא דכל זה מבחוד בא האלט מלט דכל הא מטומאה, דהוי ליה לפרש בהדיא. ועוד היכי מני למילף מטומאה החם איכא פירכא דלא מלי למילף ועוד הא אמרינן לקמן הפיגול והנותר והטמא שוה רום ובום מי דבמה ודולה ודבמה בוה ובוה פיי בנתה גדולה ובכתה קטנה וגולה לפרש טי [ככתוכ במוד"ה מסמברא] (לשון הריים) אלא אמר רבא כיי. כל זה שהביל רכא לא אנטריך לן לבעיין, אלא מפרש מפרש הוא כל הפסוק:

מסתברא נותר אית לן לאוקומי בכרת למיגמר עון עון לחוץ לזמנו דדמי ליה בז"ב. פי׳ נקונטרס אי מוקמת ליה

להאי דו בנותר איכא למילפיה לגזירה שוה שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהם נפסלים בזמן זה בזמן ממש וזה במחשבת זמן

ושניהם נוהגין בבמה כדתנן בפ' בתרא (לקמן דף קיג.) וכי פרכת ונילף עון עון דטומאת בשר דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאן לאו ולא כרת אמרינן מנותר הוה ליה למילף דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת להאי כרת לחוץ למחומו כי גמרת [ליה] חוץ [לומנו] מיניה בגזירה שוה ופרכת ליה ונילף עון עון מטומאה ליכא לתרוצי מחוך למקומו הוה ליה למילף דדמי [ליה] בו"ב דהא אין נפסלים בו בומן ואינו נוהג בבמת יחיד שחין שם מחילות ועד כאו לשונו) ופירוש זה תימה גדול דמה סברא היא זו ומנין לנו דנוקי קרא בנותר כדי ללמוד ממנו חוץ לומנו מעון עון 🗷 כדי שלא נלמוד מטומאה ועוד הא לענין במה שוה נמי נותר לטומאת בשר כדאמרינן בסוף מכילתין (גם זה שם) אבל הפיגול ידו והנותר והטמא שוין בו זה בזה וכן טמח ששימש ליכח למימר דהוח נמי לא הותר בבמה כדאמר לעיל ומו.] מה להלד השוה שבהן שכן לא הותרו בבמה ועוד כשמקשה אדרבה חוץ למקומו הוה ליה לאוקומי כו' דדמי במקד"ש בלאו ביו דומיא דמקד"ש אית לן למילף חוך לזמנו מחוך למקומו טפי מטומאה כדאמרינן בפ׳ בית שמאי (לקמן דף מה:) שכן הותר ליך טהור (בקרא) יו חוך לומנו וחוך למקומו לא הותרו מכללם ואין זין מרלה ושניהם טהורין ושניהם [לא] עשה קרב כמקריב מה שאין כן בטומאה דמאי דחוץ למקומו הותר מכללו יח בבמה אין זה קרוי הותר מכללו על כן נראה לפרש דגזירה שוה זו ניתנה בסיני למילף עון עון הנך קראי דהכא

זה מזה ולכך מסתברא לן לאוקומי טפי בנותר מבחוץ למקומו משום דדמי לחוך לזמנו בו"ב דאית לן לאוקומי קרא במילחא שיהיו דומין זה לזה מה שאנו למידין בגזירה שוה ולא משום שלא נלמוד מטומאה כדפירש [רש"י] ופריך אדרבה חוץ למקומו דמי ליה במקד"ש וכי האי גוונא הויא סוגיא דלעיל בריש פירקין (דף יז.) דפסיל בתרומה מחיל עבודה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה וא"ת יו דמוקמינן קרא בדדמי טפי לג"ש טומאת בשר תיהוי בכרת בג"ש דעון עון וי"ל דממעט ליה קרא מכרת כדאמר לקמן פרק ב"ש (דף מג:) וטומאחו עליו מי שטומאתו פורחת ממנו (יוצא עליו מגופו) יצאת טומאת בשר שאין טומאה פורחת ממנו: ואיפוך אנא. תימה הא כתיב קרא שלישי והא דמוקמינן ליה בחוץ למקומו באם אינו ענין לחוץ לזמנו מוקמינן ליה בחוץ למקומו א"כ קרא קמא היינו בו קרא אריכא אית לן לאוקומי בחוץ לומנו באו ודוחק לומר דסבר המקשה אין מוקדם ומאוחר בתורה: מה שלמים מפגלין ומתפגלין. תימה מהיקישה דוחת התורה נפקח לן לקמן בפ' דם חטחת (דף נח.) ובמנחות פרק התודה (דף פג.) וכמה בבו דרשות דרשינן מההוא היקישא אע"ג דנפקי מקראי אחריני:

פוסלת דהא לקמן [דף כט.] במחשבה מוקי ליה תנא ולא באוכל ביום השלישי: **אחד אכילה אדם כו'.** דלא שנא חישב לאכול למחר ל"ש חישב להקטיר אימורין למחר פגול: מנשר ובה שלמיו. הקיש ובחים לשלמים מה שלמים יש בהן מפגלין ויש בהם מתפגלין שהדם הוא המפגל והבשר והאימורין המתפגלין: אף כל. שיש בו מפגלין ומתפגלין פיגול נוהג בו יו ילאו מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שהם מתירין את עלמם ואין בהם שירים להתפגל מחמת עבודות מתיריהם שאין פיגול נוהג בהן: לא ירלה המקריב או. משמע (ב) אזריקה לא תהא זריקה זו מרצה שמע מינה דעד שיזרק הדם מחשבת פיגול תלויה ועומדת מרק הדם הוקבע הפיגול לא נזרק הדם כגון שנשפך בטל הפיגול דכתיב ביה הרצאה כדכתיב גבי כשר: מה הרצאת כשר. לא קרי ליה הרצאה אלא בזריקה שהוא סוף ארבע עבודות המתירות אף פיגול אינו קבוע עד שיזרק הדם שהיא סוף כל מתיריו: בהקרבה הוא נפסל. השתא יליף (ב) (פסול) דבמחשבה הכתוב מדבר שמחשב בשעת הקרבה לאוכלו בשלישי: ואינו נפסל בשלישי. אם בהקרבה לא חישב ע"מ כן ואכל ממנו בשלישי אין הקרבן נפסל למפרע דהכי מידריש לא ירצה המקריב לא תהא זריקתו מרצה אם ע"מ כן הקריבו: **אוחו בובה הוא מדבר ואינו מדבר בוובח.** כלומר ^{ודי} ושלא מאמר דהאי המקריב לאו להכי הוא דאתא אלא לומר לך שהכהן המקריבו לא יחשב עוד בכהונה ויפסל מלכהן לכך נאמר אותו הזבח בלא יחשב ואין הכהן בלא יחשב:

אם אינו ענין. לענין מחשבת חוץ לזמנו תנהו לענין חוץ למקומו ופיגול דקרא אריכא דלו את אהרן לא תידרשיה לחוץ למקומו אלא כוליה קרא בחוץ לזמנו הלכך ממנו אחוץ לזמנו קאי. וכ"ת הכא נמי כרת כתיב דסמיך ליה ואוכליו עונו ישא וגו׳ ההוא בנותר ממש מיתוקם כדמפרש ואזיל וכדי שלא תאמר שניהם

במשמע מיעט רחמנא ואוכליו דהיינו מיעוטא מדלא כתיב והאוכל למעוטי חוץ למקומו דלעיל מיניה: ואימא ואוכליו עונו ישא אחוך למקומו. דסליק מיניה קאי וכדי שלא תאמר אין מקרא יולא מידי פשוטו ואף נותר במשמע ונהי דבלה ירצה ליתה אבל בכרת איתיה להכי מיעט ואוכליו דמשמע אחד ולא שנים למעט נותר מכרת: ה"ג מסתברא נותר אית לך לאוקומי בכרם למיגמר עון עון לחוץ לומנו בו דדמי ליה בו"ב אדרבה חוץ למקומו הוה ליה לחוחומי בכרם דמיגמר ב עון עון לחוך לומנו דדמי ליה במקד"ש. והכי פירושה נותר הוה ליה לאוקומי בכרת דמיגמר ב עון עון כו׳ שמלמד כרת על חוך לזמנו שחין כרת מפורש בו אלא נשיאות עון אמורה בו ולימד מכאן בגזירה שוה דהכא כתיב נשיאות עון ומפרש כרת הלכך אי מוקמת ליה להאי ה בנותר איכא למילפיה לג"ש שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהן נפסלים בומן זה בומן ממש חה במחשבת זמן ושניהם נוהגים בבמה כדתנן בפרק בתרא 🖪 (לקמן דף קיג.) דכי פרכת ונילף עון עון מטומאת בשר דכתיב י ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאן לאו ולא כרת אמרינן מנותר הוה ליה למילף ח דדמי ליה בו"ב אבל אי מוקמת ליה להאי כרת בחוץ למקומו כי גמרת ליה חוץ לזמנו מיניה בג"ש ופרכינן ליה ונילף עון עון מטומאה ליכא לתרוצי מחוץ למקומו הוה ליה למילף דדמי ליה בו"ב דהא אין פסולו בזמן ואינו נוהג בבמת

יחיד שחין שם מחילות זו: במקד"ש. מ' מחשבה ק' קנת ד' דם ש' שלישי. חוך לומנו וחוך למקומו שניהם פסולין במחשבה ואם חישב במקלתו נפסל כולו ושניהם נפסלין בעבודת הדם ובשניהם נאמר שלישי לאפוקי טומאה דאינה פסול מחשבה ואם נטמא מקצתו לא נטמא כולו וישנה לאחר זריקת דמים ולא נאמר בו שלישי חו יתירא אבל בחוך לזמנו וחוך למקומו שלישי מיותר לג"ש דלעיל דבכל חד מינייהו כתיב והנותר ביום השלישי באש ישרף וסמיך ליה ואם האכל יאכל ולא בעי למכתב שלישי: אסיא קודש קודש. דהאי ואוכליו בנותר כתיב: קרא אריכא. ואם האכל יאכל דלו את אהרן אריכא הוא: איפוך אנה. ואימא דאריכא בחוץ למקומו וכתיב ביה נשיאות עון ושלישי דקדושים תהיו חוץ לזמנו ואימעוט מכרת: מסתברת תריכת בחוץ לומנו. דכיון דלה פריש ביה כרת בהדיה חלה בג"ש דעון עון מנותר יליף מסתברא דדמי מדדמי יליף דדמי ליה בז"ב דאי מוקמן שו ליה בחוך למקומו תו לא יליף כרת מנותר דלא דמי ליה במידי: אדרבה. מסתברא משום דדמי ליה חוך לזמנו לנותר סמכיה לנותר וקא ממעט ליה מאוכליו ז דלא תימא משום דדמי ליה ניגמר מיניה: כולהו מקרא אריכא אחיין. זה לחיוב וזה לפטור כדיליף ליה רבה בריש שמעתין: נשתי אכילות כו'. שמחשבת שתיהן

שינויי נוסחאות

א] ל"ל בזובח (ש"מ. וכ"ה ברש"י) אבל ע"י לקמן כט ע"א בבריימא: ב] בש"מ נוסף לענוש כרת: נ] ל"ל למיגמר (ש"מ): ד] להאי ברת בנותר (מ"מו): הן נש"מ נוסף כנת בנותר (ש"מ): הן כק"מ נוסף וכ"ת למה איצטריך טעם זה דדמי ליה בז"ב איצטריך: ון למילף טפי דדמי (ש"מ): זן כש"מ נוסף ואין ראוי לומר ביה חוץ למקומו: חן כלן נשמט הטע מחמת טעות הדומות וכל"ל שלישי וכן נותר אינו פסוק מחשבה ואם הותיר מקצתו לא נפסל כולו וישנו לאחר זריקת דמים ולא נאמר בו שלישי 'תירא כו' ורחה"י: מן מוקמת ין מואוכליו יש"נו). ין מואוכליו (ב' א) המקריב נמחק ('כתה"י): יב] ל"ל פסולו (נ וכ״ה ברש״י): יג] עון ולא נלמוד מטומאה כו׳ כל״ל והשחר נמחק ש"מ): ידן ל"ל הזמז (צ"ק, וכ"ו שם): פון שוין בזה ובזה [פי" נכמה גדולה ובכמה קטנה] וכן טמא ששימש נמי ליכא כל"ל (ש"מ): מז] בלאו טעמא דמקדש יו] בג' דפוסי ונליה הגיר' mem (שיח): ז'] בני, דפוסי ונניה הגירי בקרב, ולפ"יל. ואמ"יכ ליל. דחרץ לדמנו (שיח). וגיר' הגר"י ב דמן קרב, והרש"ש כ' שהוא טעות קרב, והרש"ש כ' שהוא טעות [דהא הכא לא שייך למימר זמן וק"א]: הן מכללו נמחק (ב"ש.) ובש"מ מוחק תיבת מכללו שבסמוך, וגורס שם בבמה, והוא בד"ו ליתה כהן תיכת בבמהן: שן תיכת וא"ת מקומה להלן ים) מיכנו דאיית מקומה כאל כסמוך לפני מיכות טומאת בשו (לשם זבח, חז"א סיי ז סק"ו. וכ"ר בד״ו): כ] ל״ל דהיינו (ש״מ) בא] נש"מ נוסף דמסברא קרא קמא לעולם בחוץ לזמנו: כב] גי' לח"ט וי"ל דכמה

ליקוטים

אף הרצאת פסול עד שיקרבו כל מתיריו. יש להסתפק באוכל פגול קודם שקרבו מתיריו שאין בו כרת, אם לוקה משום פסולי המוקדשין, וכן יש להסתפק המחקר שן, יוכן של יהוסובק במחשב מחשבת מקום ואכל מהדברים שאינם ראויים לאכילה מוז בוים שאינם יואיים לאכילה או שאכל קודם זריקת הדם אם לוקה, דאפשר דלא בעינן זריקה למקבעיה אלא לפגול אבל לפסול קודם זריקה נפסל. וע׳ לפטול קודם היקוד נפטר. דע בריש פ״ק דמעילה דאמרינן חוץ לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו הואיל ומרצים לפגולם והדבר צריך תלמוד. ודע דאמרינן בפ״ק דובחים דף י"ד דאפילו לר"ש דאמר כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליה משום פגול מודה שנפסל הזבח ואפשר דלדידן נמי אף שלא הוקבע לפגול קודם זריקה מ"מ הזבח נפסל. ועי' במ"ש מינו החברה נפסק. דעי במיש התוסי בפי התודה דף ע"ט ד"ה הדר ובפרק המזבח מקדש דף פ"ד חוץ לזמנו הואיל ומרצה [לפגולו] חוץ למקומו [הואיל ואתקש לחוץ לזמנו]. (משל"מ פסה"מ פי"ח ה"ו)